

ODPORÚČANIE RADY**z 22. júna 2018****s cieľom napraviť značnú zistenú odchýlku od postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu v Rumunsku**

(2018/C 223/02)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 10 ods. 2 druhý pododsek,

so zreteľom na odporúčanie Európskej Komisie,

keďže:

- (1) V súlade s článkom 121 zmluvy majú členské štáty podporovať zdravé verejné financie v strednodobom horizonte prostredníctvom koordinácie hospodárskych politik a mnohostranného dohľadu s cieľom zabrániť vzniku nadmerných deficitov verejných financií.
- (2) Pakt stability a rastu (PSR) vychádza z cieľa zdravých verejných financií, ktoré sú prostriedkom na posilňovanie podmienok pre cenovú stabilitu a silný udržateľný rast smerujúci k vytváraniu pracovných miest.
- (3) Rada 16. júna 2017 odporučila⁽²⁾ Rumunsku, aby prijalo opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby nominálna miera rastu čistých primárnych verejných výdavkov⁽³⁾ v roku 2017 neprekročila 3,3 %, čo zodpovedá ročnej štrukturálnej úprave vo výške 0,5 % HDP, čím by krajina nastúpila cestu primeraných úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu. Rada 5. decembra 2017 dospela k záveru, že Rumunsko neprijalo účinné opatrenia v reakcii na odporúčanie Rady zo 16. júna 2017. V ten istý deň preto vydala pre Rumunsko revidované odporúčanie⁽⁴⁾, aby prijalo opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby nominálna miera rastu čistých primárnych verejných výdavkov v roku 2018 neprekročila 3,3 %, čo zodpovedá ročnej štrukturálnej úprave vo výške 0,8 % HDP.
- (4) Z prognózy Komisie z jari 2018 a z výsledných údajov za rok 2017 potvrdených Eurostatom vyplýva, že rast čistých primárnych výdavkov verejnej správy bol v roku 2017 výrazne vyšší ako referenčná hodnota pre výdavky, čo s veľkým rozdielom poukazuje na značnú odchýlku (konkrétne odchýlka vo výške 3,3 % HDP). Štrukturálne saldo sa zhoršilo na -3,3 % HDP zo stavu -2,1 % HDP v roku 2016, čo takisto s veľkým rozdielom poukazuje na značnú odchýlku od odporúčanej štrukturálnej úpravy (konkrétne odchýlka vo výške 1,7 % HDP). Na výšku odchýlky, ktorú naznačuje štrukturálne saldo, negatívne vplyva vyšší bodový odhad rastu potenciálneho HDP v porovnaní so strednodobým priemerom, z ktorého vychádza referenčná hodnota pre výdavky, ako aj pokles verejných investícií, ktorý sa v referenčnej hodnote pre výdavky neprejavuje. Bez ohľadu na uvedený rozdiel sa konštatuje, že oba ukazovatele v roku 2017 potvrdzujú značnú odchýlku od požiadaviek preventívnej časti PSR.
- (5) Dňa 23. mája 2018 Komisia na základe celkového posúdenia dospela k záveru, že v Rumunsku existuje značná zistená odchýlka od postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu, a v súlade s článkom 121 ods. 4 zmluvy a článkom 10 ods. 2 prvým pododsekom nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 vydala varovanie pre Rumunsko.
- (6) V súlade s článkom 10 ods. 2 druhom pododseku nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 má Rada do jedného mesiaca odo dňa prijatia varovania adresovať dotknutému členskému štátu odporúčanie, aby prijal potrebné politické opatrenia. V nariadení (ES) č. 1466/97 sa uvádza, že v odporúčaní sa členskému štátu na riešenie danej odchýlky stanoví lehota najviac päť mesiacov. Stanovenie lehoty 15. október 2018 na to, aby Rumunsko riešilo danú odchýlku, sa preto javí primerané. V uvedenej lehote by Rumunsko malo podať správu o opatreniach prijatých v reakcii na toto odporúčanie.

(1) Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

(2) Odporúčanie Rady z 16. júna 2017 s cieľom napraviť značnú zistenú odchýlku od postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu v Rumunsku (Ú. v. EÚ L 216, 6.7.2017, s. 1).

(3) Čisté primárne verejné výdavky pozostávajú z celkových verejných výdavkov bez úrokových výdavkov, výdavkov na programy Únie plne hradených z fondov Únie a nediskrečných zmien vo výdavkoch na dávky v nezamestnanosti. Tvorba hrubého fixného kapitálu financovaná z vnútroštátnych zdrojov je rozložená na obdobie štyroch rokov. Diskrečné opatrenia na strane príjmov alebo zvýšenia príjmov vyplývajúce z právnych predpisov sú zohľadnené. Jednorazové opatrenia na strane príjmov aj výdavkov sú vzájomne započítané.

(4) Odporúčanie Rady z 5. decembra 2017 s cieľom napraviť zaznamenanú značnú odchýlku od postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu v Rumunsku (Ú. v. EÚ L 439, 20.12.2017, s. 1).

- (7) Na základe predpokladanej produkčnej medzery uvedenej v prognóze Komisie z jari 2017 sa očakáva, že Rumunsko je v rokoch 2018 a 2019 naďalej v normálnej hospodárskej situácii. Rumunský pomer dlhu verejnej správy sa nachádza pod hranicou 60 % HDP. Preto minimálne štrukturálne úsilie predpísané podľa nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 a matice jednotne dohodnutej úpravy podľa PSR, pri ktorej sa zohľadňujú prevládajúce hospodárske okolnosti a možné obavy týkajúce sa udržateľnosti, predstavuje 0,5 % HDP pre rok 2018 aj rok 2019.
- (8) Štrukturálny deficit Rumunska sa zvýšil o 2,1 % HDP v roku 2016 a o 1,2 % HDP v roku 2017 na úroveň 3,3 % HDP v roku 2017. Požadovanú minimálnu úpravu by malo dopĺňať dodatočné a vytrvalé úsilie, ktoré je potrebné na nápravu kumulovanej odchýlky a na to, aby sa Rumunsko vrátilo k vykonávaniu primeraného postupu úprav, ktorý v rokoch 2016 a 2017 prerušilo. Dodatočné úsilie vo výške 0,3 % HDP sa zdá primerané vzhľadom na rozsah značnej zistenej odchýlky od odporúčaného postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu, pričom zároveň urýchlí úpravu pre návrat k plneniu strednodobého rozpočtového cieľa.
- (9) Požadované zlepšenie štrukturálneho salda o 0,8 % HDP v roku 2018 aj v roku 2019 je v súlade s nominálnou mierou rastu čistých primárnych výdavkov verejnej správy, ktorá by v roku 2018 neprekročila 3,3 % a v roku 2019 by neprekročila 5,1 %.
- (10) V prognóze Komisie z jari 2018 sa predpokladá ďalšie zhoršenie štrukturálneho salda o 0,4 % HDP v roku 2018 a o 0,4 % HDP v roku 2019. Preto štrukturálne zlepšenie vo výške 0,8 % HDP v roku 2018 aj v roku 2019 znamená, že v roku 2018 treba prijať opatrenia s celkovým štrukturálnym vplyvom vo výške 1,2 % HDP a v roku 2019 dodatočné opatrenia so štrukturálnym vplyvom vo výške 1,2 % HDP v porovnaní s východiskovým scenárom v prognóze Komisie z jari 2018.
- (11) V prognóze Komisie z jari 2018 sa predpokladá deficit verejnej správy na úrovni 3,4 % HDP v roku 2018 a 3,8 % HDP v roku 2019, čo znamená prekročenie referenčnej hodnoty 3 % HDP stanovenej v zmluve. Požadovaná štrukturálna úprava sa zdá primeraná aj na to, aby Rumunsko v rokoch 2018 a 2019 s rezervou dodržalo referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve.
- (12) Skutočnosť, že Rumunsko neprijalo príslušné kroky v reakcii na minulé odporúčania zamerané na nápravu značnej zistenej odchýlky, ako aj hroziace prekročenie referenčnej hodnoty 3 % HDP stanovenej v zmluve si vyžadujú naliehavé opatrenia s cieľom vrátiť krajinu späť k obozretnej fiškálnej politike.
- (13) Je vhodné, aby sa toto odporúčanie zverejnilo.
- (14) Na to, aby Rumunsko dosialo odporúčané rozpočtové ciele, je kľúčové, aby prijalo a dôsledne vykonávalo potrebné opatrenia a podrobne monitorovalo vývoj bežných výdavkov,

TÝMTO ODPORÚČA, ABY RUMUNSKO:

1. prijalo opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby nominálna miera rastu čistých primárnych výdavkov verejnej správy v roku 2018 neprekročila 3,3 % a v roku 2019 neprekročila 5,1 %, čo zodpovedá ročnej štrukturálnej úprave vo výške 0,8 % HDP v každom roku, čím by členský štát nastúpil cestu primeraných úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu;
2. použilo akékoľvek neočakávané zisky na zníženie svojho deficitu; opatrenia na rozpočtovú konsolidáciu by mali zabezpečiť trvalé zlepšenie štrukturálneho salda verejnej správy spôsobom, ktorý podporuje rast;
3. podalo Rade do 15. októbra 2018 správu o opatreniach prijatých v reakcii na toto odporúčanie; správa by mala obsahovať dostatočne špecifikované a vierohodne oznámené opatrenia vrátane rozpočtového vplyvu každého z nich, ako aj aktualizované a podrobné rozpočtové prognózy na obdobie 2018 – 2019.

Toto odporúčanie je určené Rumunsku.

V Luxemburgu 22. júna 2018

Za Radu

predseda

V. GORANOV